

Regulacje prawne rynku usług turystycznych – zagadnienia i analizy

Dominik Borek, Edyta Drózdź
Agnieszka Muszyńska
Leszek Miłosz, Hanna Zawistowska

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

cmrt
CENTRUM MONITORINGU
RYNKU TURYSTYCZNEGO

**AKADEMIA
WYCHOWANIA
FIZYCZNEGO**
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W WARSZAWIE

SOIT
STOWARZYSZENIE ORGANIZATORÓW
INCENTIVE TRAVEL

REDKACJA MERYTORYCZNA

dr hab. Hanna Zawistowska, prof. SGH

AUTORZY

dr Dominik Borek – Ministerstwo Sportu i Turystyki; Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Edyta Drózdź – Centrum Monitoringu Rynku Turystycznego

mec. Leszek Miłoś – Polska Izba Turystyki

dr Agnieszka Muszyńska – Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie

dr hab. Hanna Zawistowska prof. SGH – Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

RECENZJA

dr hab. Daniel Puciato, prof. AWF

REDAKCJA I KOREKTA

Izabela Sandomierska

PROJEKT OKŁADKI

Izabela Sandomierska

SKŁAD

Izabela Sandomierska

ISBN 978-83-67228-28-2

Copyright © Wydawnictwo AWF Warszawa 2023

WYDAWCA

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

ul. Marymoncka 34, 00-968 Warszawa

Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach dofinansowania realizacji zadań publicznych z zakresu części 40. budżetu państwa – turystyki w 2023 roku:

„Kampania informacyjna i edukacyjna mająca na celu podniesienie standardów bezpieczeństwa, dobrych praktyk, konkurencyjności i rzetelności na rynku usług turystycznych”.

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

AKADEMIA
WYCHOWANIA
FIZYCZNEGO
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W WARSZAWIE

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne. Edyta Dróżdż	4
Wprowadzenie. dr Agnieszka Muszyńska	10
Część I. Opracowanie materiału:	
dr Dominik Borek, MSiT, SGH; dr hab. Hanna Zawistowska, prof. SGH	17
Część II. Opracowanie materiału:	
mec. Leszek Miłosz, Polska Izba Turystyki	59

Publikacja „Q&A. Regulacje prawne rynku usług turystycznych – zagadnienia i analizy” jest integralną częścią zadania publicznego: **„Kampania informacyjna i edukacyjna mająca na celu podniesienie standardów bezpieczeństwa, dobrych praktyk, konkurencyjności i rzetelności na rynku usług turystycznych”**, realizowanego przez Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel (SOIT), w ramach branżowej inicjatywy Centrum Monitoringu Rynku Turystycznego (CMRT).

Zgodnie z zawartą z SOIT umową Ministerstwo Sportu i Turystyki przyznało Stowarzyszeniu na realizację ww. projektu dofinansowanie ze środków budżetu Państwa w wysokości: 190 000 zł / całkowita wartość projektu: 211 750 zł.

W ramach ww. kampanii CMRT zrealizowało wiele działań o charakterze informacyjnym i edukacyjnym, między innymi: przeprowadziło wykłady na uczelniach wyższych, kształcących przyszłych adeptów zawodów związanych z rynkiem usług turystycznych, uczestniczyło w debatach w trakcie targów turystycznych i konferencji, przeprowadziło kilkanaście prezentacji podczas spotkań gromadzących przedstawicieli branży turystycznej, hotelarskiej, eventowej, w tym MICE. Wszystkie wyżej wymienione aktywności miały jeden główny cel zgodny z założeniami

kampanii: informowanie przedsiębiorców i menadżerów o przepisach obowiązującego prawa, a tym samym o obowiązkach nałożonych na podmioty świadczące usługi w obszarze turystyki. Przeprowadzona kampania zwracała uwagę na korzyści (zarówno dla przedsiębiorców, jak i dla klientów), które wynikają z przestrzegania przepisów oraz ryzyka związanego z zaniechaniem stosowania przepisów przy organizacji imprez turystycznych.

Na wczesnym etapie przygotowania kampanii założono, iż materiał prezentacji i wykładów nie będzie mógł w pełni wyczerpywać tematyki, a zatem może nie być satysfakcjonujący dla ich uczestników. Ponadto podczas spotkań i debat konferencyjnych mogą pojawić się liczne pytania do prelegentów, głównie dotyczące definicji poszczególnych określeń, mających kluczowe przełożenie na literę prawa, jak chociażby pytanie o to, czym jest „impreza turystyczna”.

Dlatego też – a priori – uznano, iż istotnym elementem kampanii powinna być możliwość stworzenia narzędzia do zbierania pytań i w końcowym etapie projektu – odpowiedzi na te najczęstsze, typowe lub najistotniejsze z punktu widzenia ustawodawcy, tj. mające konsekwencje prawne. Stąd spotkaniom i eventom z udziałem CMRT towarzyszyła specjalna urna, zwana „skrzynką pytań”, do której uczestnicy mogli wrzucać karteczki z pytaniami i wątpliwościami. Aby poszerzyć możliwość zadawania pytań i faktycznie stworzyć platformę dla branżowego dialogu, a także bazę wiedzy, na stronie www.cmrt.com.pl przygotowano formularz kontaktowy on-line „zadaj pytanie”, zachęcając w ten sposób społeczność „organizatorów imprez”

do aktywnego współtworzenia kompendium wiedzy prawnej w postaci „Q&A”.

Zgodnie z przypuszczeniami zebrano wiele pytań, które następnie zostały przekazane do wyselekcjonowania i opracowania przez zespół naukowy pod kierownictwem dr hab. Hanny Zawistowskiej. Początkowo myślano, iż wystarczy praktyczne podejście do zadania, a mianowicie odpowiedzenie w możliwie najkrótszy i zrozumiały dla praktyka zawodu sposób. Jednakże podczas spotkań branżowych przedsiębiorcy nierzadko wskazywali, jak ważne jest dla nich, by odpowiedzi miały odniesienia do ustawy, miały charakter prawnej porady oraz żeby można je wykorzystać jako zalecenia prawne, a nie jedynie jako praktyczne wskazówki. Dlatego też Q&A przybrało formę publikacji z przypisami i odniesieniami do aktów prawnych.

Mamy nadzieję, że przygotowany materiał branża uzna za pomocny i praktyczny, z którego chętnie będą korzystać nie tylko pracownicy biur podróży, agencji eventowych, lecz także studenci. Liczymy na to, że publikacja realnie wpłynie na podniesienie poziomu wiedzy prawnej, a co za tym idzie profesjonalizację branży, i zrealizuje wyznaczony w kampanii cel podniesienia standardów bezpieczeństwa, dobrych praktyk, konkurencyjności i rzetelności na rynku usług turystycznych.

Edyta Drózdź
Dyrektor CMRT

Centrum Monitoringu Rynku Turystycznego to inicjatywa czterech organizacji zrzeszających przedsiębiorców z rynku turystycznego, reprezentujących obszar turystyki indywidualnej, grupowej, biznesowej i hotelarstwa oraz szeroko rozumianego przemysłu spotkań. Organizacjami, które powołały do życia CMRT na początku 2023 r. są: Polska Izba Turystyki (PIT), Izba Gospodarcza Hotelarstwa Polskiego (IGHP), Stowarzyszenie Organizatorów Incentive Travel (SOIT), Rada Przemysłu Spotkań i Wydarzeń Together.

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW BUDŻETU PAŃSTWA

**W RAMACH DOFINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ
PUBLICZNYCH Z ZAKRESU CZĘŚCI 40. BUDŻETU PAŃSTWA
- TURYSTYKI W 2023 ROKU**

"Kampania informacyjna i edukacyjna mająca na celu podniesienie standardów bezpieczeństwa, dobrych praktyk, konkurencyjności i rzetelności na rynku usług turystycznych".

**DOFINANSOWANIE
190 000 zł**

**CAŁKOWITA WARTOŚĆ
211 750 zł**

DOFINANSOWANIE

Ministerstwo Sportu i Turystyki

Zadanie publiczne pn.:

“Kampania informacyjna i edukacyjna mająca na celu podniesienie standardów bezpieczeństwa, dobrych praktyk, konkurencyjności i rzetelności na rynku usług turystycznych”.

Zadanie publiczne współfinansowane ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki, zgodnie z umową nr 2023/0034/2260/UDOT/DT/BP z dnia 30.05.2023 r.

dr Agnieszka Muszyńska

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie powstało z inicjatywy Centrum Monitoringu Rynku Turystycznego (CMRT) i jest odpowiedzią na wątpliwości oraz pytania wszystkich tych, którzy pragną uczestniczyć w rynku turystycznym w sposób świadomy i zgodny z obowiązującymi regulacjami. Pytania, na które autorzy poradnika starają się odpowiedzieć, zostały zadane przez klientów biur podróży, organizatorów spotkań biznesowych, przedstawicieli agencji eventowych, a także osoby, które organizują wyjazdy i wydarzenia, nie mając pewności, czy działają zgodnie z prawem. Jednym z zadań statutowych CMRT jest edukacja, dlatego autorzy poradnika mają nadzieję, że przedstawione odpowiedzi i opisy przypadków przyczynią się do zwiększenia wiedzy zarówno wśród przedsiębiorców (nie tylko turystycznych), klientów korporacyjnych, jak i klientów prywatnych oraz studentów, a także wszystkich zainteresowanych organizacją turystyki.

Pierwszym etapem prac nad poradnikiem było rozpoznanie problemów i wątpliwości oraz zebranie pytań. Te szybko stały się dla nas potwierdzeniem o konieczności przygotowania niniejszej publikacji. Niektóre zadane pytania budzą bowiem zastrzeżenia pod względem formalnym,

ponieważ zawarte w nich sformułowania są nieprecyzyjne. Świadczyć to może o problemach związanych z definiowaniem i interpretacją pojęć, a także potrzebie ujednoczenia terminologii. Ze względu na praktyczny charakter poradnika, zdecydowaliśmy się o pozostawieniu pytań w takiej formie, w jakiej zostały zadane. Podstawą prac nad niniejszą publikacją są definicje wynikające z Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych z 2017 roku. Warto zatem we wstępie spróbować przybliżyć pojęcia najczęściej pojawiające się w pytaniach w mniej akademicki sposób.

Jednym z pojęć, które zwróciło naszą uwagę jest termin „biuro podróży”. Należy uznać, że jest to określenie potoczne, ponieważ w polskim systemie prawnym taka forma działalności nie została opisana. Można więc przyjąć, że biuro podróży to przedsiębiorstwo, które organizuje imprezy turystyczne lub pośredniczy w ich nabywaniu. Szersza definicja obejmowałaby także wszystkie podmioty, które wspierają potencjalnego turystę w organizacji, a także przebiegu podróży, np. punkty sprzedaży biletów. Zatem nie wszystkie firmy, które – chociażby na potrzeby reklamy i promocji – określają się jako biura podróży objęte są wymogami wynikającymi z Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, jednoznacznie określającej powinności i regulacje dotyczące organizatora turystyki.

Kolejnym, często pojawiającym się błędem, jest stosowanie określenia organizator turystyczny zamiast organizator turystyki. Z jednej strony

można przyjąć to za zwykły lapsus, który pojawił się w wyniku połączenia terminów organizatora turystyki i agenta turystycznego, niemniej jednak wyżej wymieniona ustawa nie wspomina o organizatorach turystycznych, zatem nie można przyjąć, że dotyczy takich podmiotów.

Innymi, często mylonymi pojęciami – zwłaszcza przez osoby spoza branży turystycznej – są agencja i agent. W tym przypadku sprawa jest trudna, ponieważ odnosi się do dwóch różnych podmiotów. Określenie „agencja” jest w branży eventowej przeważnie stosowane jako skrót od „agencja eventowa”, natomiast „agent” to w branży turystycznej skrót od „agent turystyczny”. Agent turystyczny, zgodnie z ustawą, nie organizuje, a jedynie pośredniczy w nabywaniu imprez/usług turystycznych, które są wytworzone przez organizatora turystyki.

W praktyce przyjmuje się, że agencja eventowa to firma działająca w obszarze szeroko rozumianej organizacji imprez i wydarzeń. W dużym skrócie – w tej definicji „impreza” nie jest związana z wyjazdem turystycznym, a ze spotkaniem mającym na celu rozrywkę i rekreację. Z kolei „wydarzeniem” określa się sytuację bardziej formalną, taką jak konferencja czy spotkanie firmowe. Agencje eventowe mogą działać na rzecz klientów indywidualnych (np. jako organizatorzy ślubów, jubileuszy rodzinnych, animacji dla dzieci), jak i firmowych, tzw. korporacyjnych.

W tym miejscu warto podkreślić, że w praktyce przyjęto określać mianem klienta korporacyjnego formę współpracy tzw. B2B (ang. business

to bussiness), czyli sytuację, w której agencja eventowa działa na rzecz firmy, stowarzyszenia lub organizacji reprezentowanych przez osobę meeting planner. Meeting planner to pracownik firmy mianowany do jej reprezentowania i ustalania z agencją eventową szczegółów dotyczących organizacji imprezy lub wydarzenia. Działania agencji eventowych zleconych przez firmy najczęściej przyjmują formę działań z zakresu event marketingu.

Event marketing – najprościej ujmując – to działania na rzecz marki klienta realizowane w czasie różnego rodzaju spotkań i wydarzeń. Odbiorcami działań event marketingowych mogą być zarówno konsumenci, jak i kluczowi klienci czy (współ)pracownicy firmy zlecającej organizację wydarzenia. Jednym z działań w obszarze event marketingu jest organizacja wyjazdów motywacyjnych i nagrodowych (ang. *incentive travel*). Podróże motywacyjne i nagrodowe zawsze odbywają się poza miejscem zamieszkania uczestnika i trwają ponad 24 godziny, zatem są regulowane przepisami Ustawy o imprezach turystycznych i usługach powiązanych. Stąd też wynika konieczność współpracy agencji eventowej z organizatorem turystyki. W przypadku, gdy agencja eventowa posiada w swojej ofercie organizację podróży motywacyjnych, zgodnie z zapisami wyżej wymienionej ustawy, musi posiadać wpis do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Przedsiębiorców Ułatwiających Nabywanie Powiązanych Usług Turystycznych: Ewidencja – Wyszukiwanie (ufg.pl).

Wpisowi do wyżej wymienionego rejestru podlegają również agencje eventowe, które oferują organizację wyjazdów firmowych, takich jak integracyjne, szkoleniowe czy teambuildingowe. W przypadku, gdy firma/korporacja organizuje takie wyjazdy samodzielnie, nie ma konieczności wpisania jej do rejestru, co wynika ze spełnienia warunków do wyłączenia stosowanych przez ustawę (art. 3).

Konieczne jest także, by pamiętać o szerokim znaczeniu słowa „event”. Wspomniani wcześniej meeting plannerzy często zaliczają do eventów zarówno pikniki, imprezy sportowe, jak i wyjazdy turystyczne. Dlatego w przypadku pytania zadanego w sposób tak ogólny – „kiedy event jest imprezą turystyczną?” – nie można odpowiedzieć, zanim pytający nie doprecyzuje, jaki dokładnie event ma na myśli.

Również słowo „klient” jest różnie rozumiane przez różne podmioty. Dla agencji eventowej klientem będzie korporacja, firma lub organizacja zlecająca organizację imprezy lub wydarzenia. Osoba pełniąca funkcję meeting planner'a nie jest klientem, lecz jego przedstawicielem. Z kolei dla biura podróży klientem (w Ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych określany jako podróżny) jest osoba prywatna, która zamierza nabyć usługę turystyczną lub wziąć udział w imprezie turystycznej. Tym, co łączy te dwa podmioty jest konsument, czyli osoba ostatecznie korzystająca z usługi turystycznej. Dla agencji eventowej i korporacji będzie to uczestnik wydarzenia, na przykład wyjazdu firmowego (pracownik lub klient korporacyjny), dla biura podróży – turysta.

Sytuacja, w której agencja eventowa opracowuje ofertę dla klienta indywidualnego, a w jej skład wchodzi połączone usługi turystyczne, podlega ona regulacjom Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Przykłady takich sytuacji obejmują organizację ślubów, które poza koordynacją samego wydarzenia oferują także usługi turystyczne, takie jak zakwaterowanie czy transport.

Zatem wynika z tego, że każdy podmiot, który w celach zarobkowych tworzy ofertę składającą się z co najmniej dwóch usług turystycznych, objętych jedną ceną lub pomaga w ich nabywaniu, na przykład poprzez możliwość „pakietowania” ich w jeden produkt na stronie internetowej, powinien być zarejestrowany jako organizator turystyki w rejestrze oraz Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Przedsiębiorców Ułatwiających Nabywanie Powiązanych Usług Turystycznych. Działania podejmowane przez taki podmiot są regulowane przepisami ustawy, ponieważ zgodnie z definicją zawartą w ustawie staje się on organizatorem turystyki lub przedsiębiorcą ułatwiającym nabywanie usług turystycznych.

Podsumowując – każdy, kto planuje zorganizować podróż, niezależnie od tego, czy jest osobą prywatną lub firmą, powinien zapoznać się przepisami regulującymi działalność turystyczną. W razie wątpliwości zaleca się kierowanie pytań poprzez stronę www.cmrt.com.pl lub kontakt z Departamentem Turystyki w Ministerstwie Sportu i Turystyki www.gov.pl/web/sport, aby uzyskać informację i postępować zgodnie z obowiązującym prawem, co jest kluczowe dla bezpieczeństwa podróży.

Treści zawarte w niniejszej sekcji poradnika stanowią jedynie część zagadnień, które będą szerzej omawiane w kolejnych edycjach opracowania. Dlatego zachęcamy czytelników, którzy nie znajdą odpowiedzi na swoje pytania w niniejszym tekście, do śledzenia projektów CMRT na stronie Fundacja Centrum Monitoringu Rynku Turystycznego (www.cmrt.com.pl).

CZĘŚĆ I.

Opracowanie materiału:

dr Dominik Borek, SGH; dr hab. Hanna Zawistowska, prof. SGH

dr Dominik Borek, SGH; dr hab. Hanna Zawistowska, prof. SGH

Co do zasady materiały prezentują osobiste poglądy autorów i nie mogą być interpretowane jako stanowisko jakiegokolwiek organu, podmiotu czy instytucji, z wyjątkiem materiałów w sprawie wypoczynku uczniowskiego oraz sposobu identyfikowania imprezy turystycznej, które stanowią stanowisko Polskiej Izby Turystyki.

Ustawa 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (u.i.t.p.u.t.)

wdrażająca do prawa polskiego **Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2015/2302 z 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych (dalej Dyrektywa 2015/2302)** obowiązuje już od ponad 5 lat (weszła w życie 1 lipca 2018 r.), pomimo to nadal pojawiają się wątpliwości odnośnie do jej zakresu podmiotowego i przedmiotowego.

Warto w kontekście niniejszego poradnika pamiętać też o pojawiających się pytaniach w zakresie stosowania regulacji następujących ustaw:

Ustawa z 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (u.h.upw.upt);

Ustawa z 25 czerwca 1999 r. o Polskiej Organizacji Turystycznej (u.POT);

Ustawa z 15 lipca 2020 o Polskim Bonie Turystycznym (u.PBT);

Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

W przypadku zakresu podmiotowego u.i.t.p.u.t. wątpliwości dotyczą m.in. objęcia przepisami ustawy podmiotów zaangażowanych w różnym stopniu w organizację wyjazdów i świadczenie usług turystycznych na rzecz podróży. W szczególności wątpliwości te obejmują m.in. ustalenia, czy podmioty zajmujące się organizowaniem i obsługą turystyki biznesowej (eventów) mają obowiązek posiadania wpisu w prowadzonym przez marszałka województwa rejestrze organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych. Innymi słowy chodzi o ustalenie, czy takie podmioty podlegają przepisom u.i.t.p.u.t., i w związku z powyższym organizując takie imprezy, muszą uzyskać status organizatora turystyki lub przedsiębiorcy ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych.

Natomiast w przypadku zakresu przedmiotowego tej ustawy wątpliwości budzi ustalenie, czy oferowany przez dany podmiot pakiet usług, takich jak np. event, jest imprezą turystyczną w rozumieniu u.i.t.p.u.t., i w związku z tym jest objęty przepisami tej ustawy.

Potwierdzeniem istnienia ww. wątpliwości są pytania zgłaszane do Centrum Monitoringu Rynku Turystycznego. W niniejszym opracowaniu postaramy się odpowiedzieć na te pytania.

Pytanie 1a. Kiedy organizator eventu staje się biurem turystycznym w myśl ustawy?

Organizator eventu staje się organizatorem turystyki wtedy, kiedy łącznie są spełnione 3 podstawowe warunki:

- 1) jest przedsiębiorcą turystycznym w rozumieniu art. 4 pkt 7 u.i.t.p.u.t.;
- 2) prowadzi działalność polegającą na organizowaniu i sprzedaży (bezpośrednio lub za pośrednictwem innego podmiotu) eventu (tj. pakietu usług), w skład którego wchodzi co najmniej dwie różne usługi turystyczne w rozumieniu art. 4 pkt 1;
- 3) usługi turystyczne wchodzące w skład eventu spełniają warunki określone w definicji prawnej imprezy turystycznej zamieszczonej w art. 4 ust. 2 oraz art. 5 ust. 1 i 2 u.i.t.p.u.t.

Podstawa prawna – art. 4 pkt 1, 2, 7 i art. 5 ust. 1 i 2 u.i.t.p.u.t.

Uzasadnienie

Z analizy treści art. 4 pkt 1, 2, 7 u.i.t.p.u.t. wynika, że organizatora eventu możemy nazwać organizatorem turystyki w sytuacji spełnienia następujących warunków:

1. jest przedsiębiorcą turystycznym – tj. osobą fizyczną, osobą prawną lub spółką osobową prawa handlowego – prowadzącym

działalność gospodarczą (tj. zorganizowaną działalność zarobkową, wykonywaną we własnym imieniu i w sposób ciągły) albo jest podmiotem prowadzącym działalność odpłatną;

2. prowadzona przez niego działalność obejmuje tworzenie i sprzedaż bezpośrednią albo tworzenie i oferowanie sprzedaży za pośrednictwem innego podmiotu eventów tj. pakietów, w skład których wchodzi usługi turystyczne;

3. połączenie usług turystycznych wchodzących w skład eventu prowadzi do powstania imprezy turystycznej. Aby tak się stało, muszą być spełnione następujące wymogi:

- w skład eventu muszą wchodzić co najmniej dwie usługi turystyczne różnego rodzaju (np. transport i zakwaterowanie),
- usługi turystyczne są łączone (pakietyzowane) przez organizatora eventu. Połączenie (pakietyzowanie) usług turystycznych przez organizatora eventu będzie prowadziło do powstania imprezy turystycznej, jeśli zostanie spełniony jeden z warunków określonych w art. 5 u.i.t.p.u.t.:
 - o pakietyzowanie jest przygotowywane bezpośrednio przez organizatora eventu przed zawarciem z nabywcą eventu umowy obejmującej wszystkie usługi (jest jedna umowa obejmująca wszystkie usługi wchodzące w skład eventu) albo
 - o organizator eventu dokonuje pakietyzacji usług

turystycznych na zlecenie nabywcy eventu, zawierając w jego imieniu umowy z wytwórcami usług turystycznych, które tworzą pewną całość, jaką jest event.

Wynika z tego, że jeśli dany podmiot organizuje event na własne potrzeby (tzn. nie prowadzi w tym zakresie działalności gospodarczej) lub też organizowany event nie spełnia warunków określonych w definicji imprezy turystycznej, wówczas nie możemy nazywać go organizatorem turystyki.

Ponadto odpowiedź na postawione wyżej pytanie wymaga weryfikacji spełnienia przez organizatora eventu wymogów określonych w definicjach ustawowych:

- przedsiębiorcy turystycznego;
- organizatora turystyki;
- imprezy turystycznej.

Wszystkie powyżej przedstawione definicje są zawarte w Ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Zgodnie z art. 4 pkt 7 tej ustawy „przedsiębiorcami turystycznymi są: organizator turystyki, przedsiębiorca ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, agent turystyczny, dostawca usług turystycznych, który jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 43.1 Ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, a także nie będący przedsiębiorcą w rozumieniu ww. artykułu podmiot prowadzący działalność odpłatną”.

Definicja prawna przedsiębiorcy turystycznego zawiera zamknięty katalog podmiotów (czyli pełną listę konkretnych podmiotów) mających status przedsiębiorców turystycznych. Są to:

- organizatorzy turystyki;
- agenci turystyczni;
- przedsiębiorcy ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych;
- dostawcy usług turystycznych;
- podmioty niebędące przedsiębiorcami w rozumieniu k.c., którymi są np. organizacje pożytku publicznego nieokazjonalnie prowadzące działalność na zasadach zarobkowych skierowaną do nieograniczonej grupy podróżnych.

Ustalenie, czy organizator eventu jest przedsiębiorcą turystycznym – a jeśli tak, to do której z ww. grup przedsiębiorców turystycznych należy go zaliczyć – wymaga w pierwszej kolejności uzgodnienia, czy co do zasady event jest usługą turystyczną, a w dalszej kolejności odpowiedzenia na pytanie, czy event, w skład którego wchodzi usługi turystyczne jest jednocześnie imprezą turystyczną.

Ponieważ nie ma definicji prawnej terminu „event” z konieczności należy oprzeć się na wyjaśnieniach znaczenia tego terminu stosowanych w publikacjach. Wskazuje się w nich, że angielski termin „event” używany jest do określenia sytuacji, jaką jest wydarzenie lub impreza zaplanowana i zorga-

nizowana na rzecz osiągnięcia zamierzonego celu. Cele eventu mogą być różne. W przypadku eventów organizowanych na potrzeby przedsiębiorców, takimi celami mogą być np.: podziękowanie współpracownikom za ich wkład i pracę; zbudowanie silnego i zgranego zespołu pracowników; zredukowanie stresu lub rozwiązanie konfliktów; motywacja pracowników do osiągania coraz lepszych wyników; nagroda za osiągnięte wyniki; dotarcie do nowych klientów i ich pozyskanie; budowanie relacji z klientami; wprowadzenie na rynek nowego produktu; promocja marki oraz budowanie jej rozpoznawalności i wiele innych¹. Natomiast w przypadku eventów organizowanych na potrzeby innych podmiotów te cele mogą się różnić.

Różnorodność celów pociąga za sobą zróżnicowany typów eventów. Cel eventu determinuje grupę docelową oraz proces jego organizacji. Wyróżnia się następujące typy eventów:

- biznesowe/korporacyjne – wydarzenia mające na celu m.in. zrzeszenie i współpracę różnych firm z tej samej branży, prowadzenie szkoleń wewnątrz danego przedsiębiorstwa czy poszerzanie wiedzy wśród specjalistów z danego zakresu, np. medyków bądź nauczycieli;
- rozrywkowe – zapewnienie relaksu i odpoczynku od codziennych problemów oraz sprawienie przyjemności uczestnikom; zalicza się do nich: koncerty popularnych muzyków, duże festiwale

¹ *Prawo w eventach*, Zespół Kancelarii Pałucki Trusiński, Biblioteka Meeting Planner, Warszawa 2014.

czy występy kabaretowe; spotkania autorskie z pisarzami bądź wydarzenia organizowane wokół danego hobby;

- kulturalne – organizowane np. przez filharmonię, operę czy teatr w formie przedstawień lub musicali, a także przez radę miasta, np. w formie plenerowego występu orkiestry czy miejskiego zespołu ludowego. Ich głównym zadaniem jest zapewnienie kontaktu z kulturą;
- charytatywne – organizowane w celu wsparcia jakiegoś szczytnego celu, takie jak np. różnorodne licytacje dobroczynne czy festyny/pikniki rodzinne, z których dochód zostanie przekazany np. na dom dziecka lub wsparcie leczenia chorej osoby;
- sportowe (obejmujące jakąś dziedzinę sportową) – ich celem jest uczestnictwo w wydarzeniach sportowych, takich jak np. międzynarodowy konkurs skoków narciarskich, krajowe biegi przełajowe czy triathlon organizowany przez dany region;
- obywatelskie/rządowe – spotkania z kandydatkami i kandydatami na stanowiska polityczne, organizowane najczęściej w przestrzeni publicznej, np. na placach centralnych danego miasta, dzięki czemu ma do niego dostęp większa liczba zainteresowanych osób;
- targi/wystawy – głównym celem jest promocja konkretnej branży oraz stworzenie możliwości zaprezentowania przedsiębiorstwom swojej oferty, a klientom możliwość osobistego zapoznania się z ofertą;

- marketingowe – mające na celu wypromowanie przedsiębiorstwa i jego produktów².

Widać zatem, że każdy z powyższych typów eventów ma postawione inne cele, czego efektem jest kierowanie różnych wydarzeń do innych grup docelowych, a także przygotowanie różnych procesów organizacyjnych. **Jeżeli elementem eventu są co najmniej dwie różne usługi turystyczne, organizacja takiego eventu może prowadzić do powstania imprezy turystycznej.**

Ustalenie, czy event zawiera usługi turystyczne ma kluczowe znaczenie dla odpowiedzenia na pytanie, czy spełnia on warunki imprezy turystycznej. Definicja prawna usługi turystycznej jest zamieszczona w art. 4 pkt 1 Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Zgodnie z tą definicją: „Ilekroć w ustawie jest mowa o usłudze turystycznej należy przez to rozumieć:

- a) przewóz pasażerów,
- b) zakwaterowanie w celach innych niż pobytowe, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów,
- c) wynajem pojazdów samochodowych lub innych pojazdów silnikowych,
- d) inną usługę świadczoną podróżnym, która nie stanowi integralnej części usług wskazanych w lit. a–c”.

² A. Kalinowska-Żeleźnik, *Event marketing jako forma komunikacji marketingowej*, „Ekonomiczne Problemy Usług” nr 42, 2009.

Z powyższego wynika, że dla ustalenia, czy mamy do czynienia z usługą turystyczną kluczowe znaczenie ma to, komu jest świadczona. Co do zasady usługi turystyczne są świadczone podróżnym. Pojawia się zatem kolejne pytanie – co należy rozumieć pod określeniem „podróżny”.

Definicja zawarta w art. 4 pkt 6 u.i.t.p.u.t. brzmi: „podróżny – należy przez to rozumieć każdego, kto chce zawrzeć umowę lub jest uprawniony do podróżowania na podstawie umowy zawartej w zakresie stosowania ustawy”. Z powyższego wynika, że stosowany w ustawie termin „podróżny” obejmuje swym zakresem dwie grupy podmiotów:

- podmioty zainteresowane zawarciem umowy (kontrahent) – którymi mogą być osoby fizyczne, prawne, jednostki niemające osobowości prawnej, ale mające zdolność prawną;
- osoby fizyczne, uprawnione do podróżowania na podstawie zawartej umowy (beneficjenci), które albo podpisały umowę – lub na rzecz których umowa została sporządzona – albo osoby fizyczne, które przejęły prawa i obowiązki wynikające z tej umowy.

Wynika z tego, że status podróżnego w rozumieniu ustawy uzyskują zarówno podmioty, które zawierają umowy z organizatorami eventu (w skład którego wchodzi usługi turystyczne), jak i uczestnicy takiego eventu. Nie oznacza to jednak, że spełnienie warunku podróżowania (usługa przewozu) jest koniecznym elementem eventu. Zmiana miejsca może się odbywać przy wykorzystaniu własnych środków komunikacji nabywcy eventu lub jego uczestników.

Ustalenie czy event, w którym biorą udział osoby mające status podróżnych, spełnia warunki imprezy turystycznej wymaga odniesienia się do definicji legalnej (prawnej) imprezy turystycznej.

Zgodnie z art. 4.2 i art. 5.1 Ustawy z 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych: „Impreza turystyczna to połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub wakacji, jeżeli:

- 1) usługi turystyczne zostały połączone przez jednego przedsiębiorcę turystycznego, w tym na prośbę podróżnego lub zgodnie z jego wyborem, przed zawarciem umowy obejmującej wszystkie usługi, lub
- 2) niezależnie od tego, czy zawarto odrębne umowy z dostawcami poszczególnych usług turystycznych, usługi te są:
 - a) nabywane w jednym punkcie sprzedaży i zostały wybrane, zanim podróżny zgodził się dokonać zapłaty, lub
 - b) oferowane lub sprzedawane po cenie obejmującej wszystkie usługi lub po cenie całkowitej, lub gdy jedną z tych cen obciążany jest nabywca, lub
 - c) reklamowane lub sprzedawane przy użyciu określenia „impreza turystyczna” lub podobnego, lub
 - d) łączone po zawarciu umowy, na podstawie której podróżny został uprawniony do dokonania wyboru spośród różnych rodzajów usług turystycznych, lub

e) nabywane od odrębnych przedsiębiorców turystycznych za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online, podczas których przedsiębiorca turystyczny, z którym zawarta została pierwsza umowa, przekazuje innemu przedsiębiorcy turystycznemu lub przedsiębiorcom turystycznym: imię i nazwisko podróżnego, adres poczty elektronicznej oraz szczegóły płatności, a umowa z tym innym przedsiębiorcą turystycznym lub przedsiębiorcami turystycznymi zostanie zawarta najpóźniej 24 godziny po potwierdzeniu rezerwacji pierwszej usługi turystycznej”.

Z powyższego wynika, że aby event był określony mianem imprezy turystycznej, musi zawierać co najmniej dwie różnego rodzaju usługi turystyczne (np. transport i zakwaterowanie), nabyte na potrzeby tej samej podróży związanej z uczestnictwem w evencie. Jednocześnie ważne jest, by podkreślić, że zawarcie dwóch lub więcej takich samych rodzajów usług, np. tylko usług zakwaterowania lub tylko usług transportowych, spowoduje, że taki event **nie będzie** imprezą turystyczną, mimo że w jego skład będą wchodzić dwie usługi turystyczne.

Z przytoczonej definicji wynika również, że aby usługi turystyczne – co najmniej dwie różne, nabywane na potrzeby eventu – mogły być nazywane imprezą turystyczną, muszą zostać połączone przez organizatora eventu w pakiet na jeden ze sposobów przewidzianych w ww. definicji:

- usługi turystyczne są łączone przez organizatora eventu samodzielnie, w tym na prośbę podmiotu zlecającego zorganizowanie eventu lub zgodnie z jego wyborem, przed zawarciem umowy obejmującej wszystkie usługi lub
- usługi turystyczne tworzące pakiet nabywane są od różnych dostawców, z którymi podmiot zlecający organizację eventu zawiera odrębne umowy; w tym przypadku musi być jednak spełniony któryś z warunków wymienionych w definicji, np. nabycie tych usług w jednym punkcie sprzedaży (tj. u organizatora eventu) i wybór ich przed dokonaniem zapłaty czy objęcie wszystkich usług jedną ceną.

Podsumowując – organizator eventu może być nazywany organizatorem turystyki, jeśli jest przedsiębiorcą turystycznym, a organizowany przez niego event zawiera pakiet usług turystycznych spełniających warunki imprezy turystycznej. Prowadząc taką działalność, przedsiębiorca ma obowiązek uzyskania wpisu w rejestrze organizatorów turystyki prowadzonym przez marszałka województwa.

Pytanie 1b. Kiedy (i czy w ogóle) przedsiębiorca (np. korporacja) powinien korzystać z organizatora ewidencjonowanego jako organizator turystyki?

Przedsiębiorcy (np. korporacja lub inne mniejsze podmioty), którzy zawodowo nie zajmują się organizowaniem imprez turystycznych (w tym eventów)

nie mają prawnego obowiązku korzystania z usług organizatorów turystyki wpisanych do prowadzonych przez marszałków województw rejestrów organizatorów turystyki i przedsiębiorców, ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych przy organizacji eventów. Decyzja w tej sprawie należy do przedsiębiorcy. Jeśli przedsiębiorca chce zorganizować event na własne potrzeby, może to zrobić samodzielnie – we własnym zakresie lub skorzystać z usług podmiotu specjalizującego się w organizowaniu tego typu wydarzeń. Często w dużych przedsiębiorstwach tworzone są działy zajmujące się organizowaniem eventów. Jeśli przedsiębiorca nie chce lub nie ma możliwości dokonać samodzielnej organizacji eventu, może skorzystać z usług podmiotów profesjonalnie zajmujących się organizacją tego typu imprez (np. agencje eventowe). W zależności od rodzaju eventu podmiot, któremu przedsiębiorca zleca jego zorganizowanie nie zawsze ma obowiązek posiadania statusu organizatora turystyki. Obowiązku takiego nie mają także podmioty organizujące wyjazdy służbowe dla przedsiębiorców, z którymi przedsiębiorcy zawarli umowy generalne o organizację wyjazdów służbowych (umowa generalna jako pojęcie prawne, zostanie wyjaśnione w kolejnych pytaniach).

Podstawa prawna – art. 3 ust. 2 u.i.t.p.u.t.

Uzasadnienie

Status organizatora turystyki przedsiębiorca turystyczny otrzymuje po uzyskaniu wpisu do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców

ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, prowadzonego przez marszałka województwa, w którym przedsiębiorca ma siedzibę. Obowiązek uzyskania wpisu w tym rejestrze dotyczy tylko tych podmiotów organizujących eventy, które są przedsiębiorcami turystycznymi, a organizowane przez nich eventy zawierają pakiety usług turystycznych spełniające warunki określone w definicji imprezy turystycznej, zamieszczonej w Ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Od tej zasady istnieją jednak wyjątki wprowadzone przez ww. ustawę i dotyczące organizacji wyjazdów służbowych. Zgodnie z art. 3 pkt 2 Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych – przepisów tej ustawy nie stosuje się do „imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych nabywanych na podstawie umowy generalnej o organizowanie podróży służbowych zawieranych między przedsiębiorcą turystycznym a przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – kodeks cywilny albo podmiotem prowadzącym działalność odpłatną”.

Z przytoczonego przepisu wynika, że nie ma obowiązku posiadania wpisu do rejestru organizatorów turystyki podmiot mający status przedsiębiorcy turystycznego, który na podstawie „umowy generalnej” z danym przedsiębiorcą organizuje dla niego „podróże służbowe”.

Z przepisu można także wywnioskować, że kluczowe znaczenie dla wyłączenia stosowania ustawy ma fakt zawarcia umowy między podmiotem

organizującym wyjazd służbowy (który jest rodzajem eventu spełniającym warunki imprezy turystycznej) a przedsiębiorcą, dla którego ten wyjazd jest organizowany, a konkretnie „umowy generalnej o organizowanie podróży służbowych”.

Ustawa o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych nie definiuje pojęcia „umowa generalna”. W literaturze przedmiotu³ przyjmuje się, że w Ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych pod pojęciem umowy generalnej rozumie się: „działania podejmowane w ramach ogólnego porozumienia czasowego (terminowego) polegające na każdorazowym zleceniu organizacji imprez turystycznych lub powiązanych usług turystycznych. Działania te koncentrują się w głównej mierze na realizacji owych zleceń w ramach ogólnego porozumienia zawartego na czas określony”.

Ustawa nie definiuje również pojęcia „podróży służbowej”. Prawną definicję tego pojęcia można znaleźć w Kodeksie pracy. Zgodnie art. 77(5) § 1 tego kodeksu: „Podróż służbowa polega na wykonywaniu na polecenie pracodawcy zadania służbowego poza miejscowością, w której znajduje się stałe miejsce pracy pracownika lub w której znajduje się siedziba pracodawcy”. Z przytoczonego artykułu wynika, że z podróżą służbową mamy do czynienia wówczas, gdy są spełnione następujące przesłanki:

3 D. Borek, H. Zawistowska (red.), *Komentarz do ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych*, Gdańsk 2020.

- wyjazd ma na celu wykonanie zadania służbowego;
- zadanie służbowe jest wykonywane na polecenie pracodawcy;
- zadanie służbowe jest wykonywane przez pracownika;
- zadanie służbowe jest wykonywane poza miejscowością, w której znajduje się stałe miejsce pracy pracownika lub siedziba pracodawcy.

Dla ustalenia zakresu podmiotowego wyłączenia istotne znaczenie ma również ustalenie tego, kto jest pracownikiem. Ustawa o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych nie definiuje tego pojęcia, znajduje się ona natomiast w Kodeksie pracy. Zgodnie z nią pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę. Z powyższego wynika, że w rozumieniu kodeksu pracy nie są pracownikami osoby wykonujące na rzecz danego przedsiębiorcy pracę na podstawie umowy o dzieło, umowy zlecenia, umowy agencyjnej czy umowy wolontariatu.

W związku z powyższym pojawia się pytanie, czy organizowanie wyjazdu dla tej grupy osób jest objęte wyłączeniem spoza zakresu działania ustawy o imprezach turystycznych? Udzielenie odpowiedzi na tak sformułowane pytanie wymaga rozstrzygnięcia, czy termin „podróż służbowa” obejmuje również wyjazd osób wykonujących pracę na rzecz danego pracodawcy na podstawie umowy cywilnoprawnej. Ustawa o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych nie rozstrzyga tej kwestii. W literaturze przedmiotu prezentowany jest pogląd, że termin podróż służbo-

wa powinien być rozumiany szeroko i obejmować wolontariuszy, a także inne osoby, niemające statusu pracownika, ale wykonujące prace na rzecz danego przedsiębiorcy na podstawie umowy cywilnoprawnej, jeśli organizowany dla nich wyjazd spełnia pozostałe przesłanki określone w definicji wyjazdu służbowego⁴. Wyjazdy niespełniające wyżej wymienionych warunków nie są podróżami służbowymi w rozumieniu Kodeksu pracy, i w związku z tym nie podlegają wyłączeniu spoza zakresu działania Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Nie będą podróżami służbowymi zatem także wyjazdy organizowane dla kontrahentów czy członków rodzin pracowników.

Podsumowując – jeśli wyjazd służbowy organizowany dla pracowników lub osób wykonujących pracę na rzecz danego przedsiębiorcy na podstawie „zatrudnienia niepracowniczego” spełnia pozostałe przesłanki określone w definicji prawnej wyjazdu służbowego i jest organizowany przez przedsiębiorcę turystycznego, z którym zawarto umowę generalną o organizowanie podróży służbowych, wówczas taki wyjazd nie jest objęty przepisami Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Przedsiębiorca turystyczny, który organizuje taką podróż nie podlega obowiązkowi wpisu do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych.

⁴ D. Borek, H. Zawistowska (red.), *Komentarz do ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych*, Gdańsk 2020.

Pytanie 1c. Jakie korzyści ma przedsiębiorca, który przy organizacji eventu – korzysta z usług organizatora turystyki?

Do korzyści, jakie ma przedsiębiorca korzystający z usług organizatora turystyki przy organizowaniu eventu należy zaliczyć:

- bezpieczeństwo finansowe zlecającego organizację eventu w przypadku utraty płynności przez organizatora eventu mającego status organizatora turystyki;
- organizator ponosi odpowiedzialność za należyte wykonanie przez podwykonawców usług wchodzących w skład eventu;
- ograniczenie swobody organizatora turystyki organizującego event w ustalaniu warunków umowy o jego organizację z podmiotem zlecającym;
- uregulowanie w Ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (u.i.t.p.u.t) obowiązków organizatora turystyki związanych z zawarciem umowy w sprawie organizacji imprezy turystycznej (w tym organizacji eventu spełniającego warunki imprezy turystycznej) oraz kontrola ich respektowania przez marszałka i ministra właściwego ds. turystyki.

Podstawa prawna – rozdział II, III i IV Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Uzasadnienie

Jeśli chodzi o bezpieczeństwo finansowe podmiotu zlecającego organizację eventu organizatorowi turystyki, to wynika ono z obowiązku posiadania przez organizatora turystyki zabezpieczenia finansowego chroniącego podróżnych przed skutkami utraty płynności finansowej organizatora eventu. Zabezpieczenie może mieć jedną z form określonych w ustawie tj.:

- umowy gwarancji zawartej z bankiem lub towarzystwem ubezpieczeniowym albo
- umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych.

W przypadku eventu organizowanego w kraju, zabezpieczeniem może być również umowa o turystyczny rachunek powierniczy. Środki z zabezpieczenia przeznaczone są na następujące cele:

- pokrycie kosztów kontynuacji eventu lub powrotu do kraju,
- zwrot całości wpłat wniesionych przez podmiot zlecający event w przypadku, gdy się on nie odbędzie z przyczyn dotyczących jego organizatora,
- zwrot części wpłat za część eventu, która z przyczyn leżących po stronie organizatora eventu się nie odbyła.

W sytuacji, gdy środki z zabezpieczenia posiadanego przez organizatora turystyki organizującego event byłyby niewystarczające na realizację ww. celów – brakująca część zostanie pokryta ze środków turystycznego

funduszu gwarancyjnego. Organizatorzy turystyki przygotowujący eventy mają obowiązek wydania podmiotowi zlecającemu organizację eventu, który wpłaca całość lub część należności z tytułu zawartej umowy, pisemnego potwierdzenia posiadania zabezpieczenia finansowego na wypadek utraty płynności finansowej (gwarancja, umowa ubezpieczenia na rzecz podróżnego, umowa o turystyczny rachunek powierniczy) oraz odprowadzania składek na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny wraz ze wskazaniem sposobu ubiegania się o wypłatę środków z tych zabezpieczeń (art. 42 ust. 8 u.i.t.p.u.t.).

Korzyścią jest również ograniczenie swobody organizatora turystyki organizującego event w ustalaniu warunków umowy, a także uregulowanie w u.i.t.p.u.t. praw i obowiązków podróżnego (tj. podmiotu zlecającego organizację eventu i uczestnika eventu) oraz organizatora turystyki na wszystkich etapach związanych z zawieraniem i realizacją umowy o udział w evencie spełniającym warunki imprezy turystycznej. Takie rozwiązania chronią interesy podróżnego (w tym przedsiębiorcę zlecającego organizację eventu oraz uczestników eventu), ograniczając możliwość narzucania im przez organizatora niekorzystnych warunków takiej umowy. Podróżny nie może zrzec się w całości lub części praw wynikających z u.i.t.p.u.t., a postanowienia umów lub oświadczenia podróżnych, mniej korzystne dla podróżnych niż postanowienia ustawy, są nieważne. W ich miejsce wchodzi przepisy ustawy (art. 54 ust. 1 i 2 u.i.t.p.u.t.).

Warto przypomnieć, że ochroną, wprowadzoną przez u.i.t.p.u.t., jest objęty zarówno zlecający organizację eventu, jak i jego uczestnik. Wniosek taki wypływa z analizy zamieszczonej w ustawie definicji terminu „podróżny”. Zgodnie z art. 4 pkt 6 u.i.t.p.u.t. termin „podróżny” oznacza „każdego, kto chce zawrzeć umowę lub jest uprawniony do podróżowania na podstawie umowy zawartej w zakresie stosowania ustawy”. Przytoczona definicja określa warunki, jakie musi spełnić dany podmiot, aby uzyskać status podróżnego. Wynika z niej, że uzyskanie statusu podróżnego wiąże się ze spełnieniem jednego z dwóch warunków:

- chęci zawarcia umowy o udział w evencie spełniającym warunki imprezy turystycznej, i w związku z tym objętym zakresem podmiotowym u.i.t.p.u.t. albo
- bycia uprawnionym do podróżowania na podstawie takiej umowy.

Pierwszy z ww. warunków spełnia podmiot zlecający organizację eventu, a drugi jego uczestnik. Jeśli chodzi o podmiot zlecający organizację eventu – nie ma znaczenia jego forma prawna (osoba fizyczna, osoba prawna, spółka osobowa), ponieważ ustawa nie wprowadza ograniczeń w tym zakresie. Natomiast uczestnikami eventu są osoby fizyczne (pracownicy, członkowie ich rodzin, przedstawiciele kontrahentów). Odróżnienie podróżnego – będącego podmiotem zlecającym organizację eventu, spełniającego warunki imprezy turystycznej – od innych podmiotów nabywających usługi turystyczne polega na zrozumieniu, że jest on stroną umowy objętą zakresem

Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Ustawa szczegółowo reguluje zarówno formę, treść tej umowy, możliwość zmiany jej warunków, jak i odpowiedzialność organizatora turystyki za jej należyte wykonanie. Ustawa w sposób istotny ogranicza swobodę organizatora turystyki odnośnie do możliwości odstąpienia od umowy i zmiany jej warunków, w tym także zmian cen zawartych w umowie. W szczególności określa ona warunki, jakie muszą być spełnione, żeby takie odstąpienie lub zmiana były możliwe. Przy tej okazji warto podkreślić, że w przypadku, gdy organizator eventu zamieszcza w umowie klauzulę upoważniającą go do zmiany ceny, musi mieć świadomość, że zmiana może polegać zarówno na podwyższeniu, jak i na obniżeniu ceny eventu w przypadku wystąpienia okoliczności upoważniającej go do dokonania takiej zmiany.

Uregulowanie omówionych kwestii w ustawie całkowicie wyłącza lub co najmniej w istotny sposób ogranicza swobodę organizatorów turystyki organizujących eventy na zlecenie przedsiębiorcy w tym zakresie. Warto dodać, że dla wyłączenia lub ograniczenia swobody organizatora turystyki nie ma znaczenia, czy zlecający organizację eventu zawiera z organizatorem turystyki jedną umowę obejmującą wszystkie usługi wchodzące w jego skład, czy też są to odrębne umowy (pakiet umów) z dostawcami poszczególnych usług turystycznych wchodzących w skład eventu.

Korzyścią dla podmiotu zlecającego organizację eventu jest to, że respektowanie przez organizatora turystyki zasad dotyczących zawierania umów

o imprezy turystyczne podlega kontroli marszałka województwa i ministra właściwego ds. turystyki.

Pytanie 2. Dlaczego ubezpieczenia NW i OC nie są wystarczające w wypadku spełnienia kryterium bycia organizatorem turystyki?

Umowy NW i OC nie są wystarczające, ponieważ przewidziany przez te umowy zakres ochrony ubezpieczeniowej co do zasady nie pokrywa się w całości z zakresem ochrony przewidzianej w umowie ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia, zawieranej na rzecz podróżnych przez organizatorów turystyki organizujących imprezy turystyczne za granicą (art. 42 ust. 7 u.i.t.p.u.t.).

Podstawa prawna art. 42 ust. 7 u.i.t.p.u.t.

Uzasadnienie

Art. 42 ust. 7 stanowi, że „Organizatorzy turystyki, organizujący imprezy turystyczne za granicą, zawierają na rzecz podróżnych umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia”.

Z powyższego wynika, że cytowany przepis nakłada na organizatorów turystyki obowiązek zawarcia na rzecz podróżnych umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia jedynie w przypadku imprez zagranicznych. Organizatorzy turystyki nie mają takiego obowiązku w przypadku organizacji imprez krajowych.

Przedmiotem tego ubezpieczenia są koszty leczenia uczestnika zagranicznej imprezy turystycznej przebywającego za granicą RP, który w czasie jej trwania bezzwłocznie musiał poddać się leczeniu w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem. Umowa ta zapewnia podróżnemu w przypadku nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku m.in. pokrycie kosztów pobytu w szpitalu, zwrot kosztów za badania i zabiegi lekarskie, zakup niezbędnych lekarstw, transport ubezpieczonego do szpitala, transport do kraju, a także świadczenie na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci, powstałych w wyniku nieszczęśliwego wypadku.

Umowy NW i OC nie są zatem wystarczające ze względu na przewidziany przez te umowy zakres ochrony, który nie pokrywa się w całości z zakresem ochrony przewidzianej w umowie ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia, zawieranej przez organizatorów turystyki organizujących imprezy turystyczne za granicą.

Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej (OC) co do zasady obejmuje swym zakresem szkody w mieniu lub na osobie, wyrządzone przez ubezpieczonego osobom trzecim (tzn. innym osobom). Co oznacza, że jej zakres nie obejmuje szkód związanych z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem, który zdarzył się podróżnemu po przekroczeniu granic. Innymi słowy – inny są cel i zakres ochrony ubezpieczeniowej objętej tą umową.

Natomiast ubezpieczenie od Następstw Nieszczęśliwych Wypadków (NNW – czy też w skrócie NW) chroni przed następstwami nieszczęśliwych wypadków. Gwarantuje ono wypłatę pieniędzy w razie uszkodzenia ciała lub śmierci oraz – w szerszym wariantcie – zwrot kosztów za leki i leczenie, w tym rehabilitację. NNW obejmuje nieszczęśliwe wypadki, w następstwie których ubezpieczony doznał trwałego uszkodzenia ciała (czyli takiego, który na zawsze ograniczy sprawność osoby poszkodowanej) lub rozstroju zdrowia. Co do zasady ubezpieczenie NNW nie obejmuje swym zakresem kosztów leczenia nagłych zachorowań, które wydarzyły się podczas zagranicznej imprezy, ale nie są następstwem nieszczęśliwego wypadku.

To uzasadnia wyciągnięcie wniosku, że umowy ubezpieczenia OC i NNW, zawierane przez organizatorów turystyki organizujących imprezy turystyczne za granicą, nie obejmują swym zakresem wszystkich rodzajów szkód objętych umową ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia – dlatego też nie są one wystarczające.

Należy jednak podkreślić, że przy dokonywaniu oceny ww. umów konieczne jest uwzględnienie ich treści, a w szczególności ogólnych warunków ubezpieczenia (określających zakres ochrony ubezpieczeniowej, sytuacje, w których ochrona ta jest wyłączona, a także prawa i obowiązki ubezpieczyciela i podróżnego) oraz górnej granicy odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Pytanie 3. Czy korporacja będąc organizatorem wydarzenia mającego charakter imprezy turystycznej, powinna posiadać wpis do ewidencji?

Korporacja organizująca imprezę turystyczną nie ma obowiązku posiadania wpisu do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, jeśli są spełnione trzy niżej wymienione przesłanki (art. 3 pkt 1 u.i.t.p.u.t.):

- wydarzenia mające charakter imprezy turystycznej są organizowane przez korporację okazjonalnie,
- są organizowane na zasadach niezarobkowych,
- są organizowane dla ograniczonej grupy podróżnych.

Jeśli któraś z powyższych przesłanek nie jest spełniona, wówczas korporacja organizująca imprezy turystyczne ma obowiązek uzyskania wpisu w rejestrze organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych.

Podstawa prawna art. 3 pkt 1 u.i.t.p.u.t.

Uzasadnienie

Pierwszym z warunków zwolnienia korporacji organizującej imprezy turystyczne z obowiązku uzyskiwania wpisu w rejestrze organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych jest okazjonalne organizowanie wydarzeń mających charak-

ter imprezy turystycznej. Ustawa nie definiuje terminu „okazjonalne organizowanie imprez turystycznych”. Wskazówka do interpretacji tego pojęcia znajduje się w motywie 19. Dyrektywy 2015/2302 zgodnie, z którym okazjonalność oznacza „organizowanie nie częściej niż kilka razy w roku produktów turystycznych w postaci imprez turystycznych lub powiązanych usług turystycznych”. Nie zawsze jednak przekroczenie tego pułapu będzie powodować utratę cechy okazjonalności. Okazjonalność (sporydyczność) zależy w dużej mierze od konkretnych okoliczności. Jeśli korporacja zrzesza np. 15 podmiotów i dla każdego z nich odrębnie organizuje taką imprezę, to w praktyce będzie ich kilkanaście, a nie kilka, choć nadal będzie to działalność okazjonalna. Zatem przekroczenie pułapu kilku imprez w przytoczonym przypadku **nie pociągnie** za sobą utraty „okazjonalności”. Natomiast utratę tej cechy spowoduje organizowanie takich imprez regularnie lub często.

Drugą przesłanką wyłączenia obowiązku posiadania wpisu do rejestru organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych jest organizowanie takich wydarzeń na „zasadach niezarobkowych”. Niezarobkowy charakter organizowania imprezy turystycznej ma miejsce wtedy, kiedy celem imprezy nie jest osiągnięcie zysku. Dzieje się tak wówczas, gdy kwota wpłacona przez podróżnego pokrywa tylko koszty lub gdy zysk jest marginalny i służy celom statutowym korporacji.

Trzecią przesłanką jest „oferowanie imprezy ograniczonej grupie podróżnych”. Przesłanka ta jest spełniona, gdy impreza jest oferowana podmiotom wchodzącym w skład korporacji lub ich faktycznym lub potencjalnym kontrahentom lub klientom. Nie jest natomiast spełniona, jeśli organizowana przez korporację impreza jest oferowana ogółowi społeczeństwa.

Łączne spełnienie tych 3 przesłanek pociąga za sobą zwolnienie korporacji organizującej wydarzenie mającej cechy imprezy turystycznej z obowiązku posiadania wpisu w prowadzonym przez marszałka województwa rejestrze organizatorów turystyki i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych. Jeżeli któraś z ww. przesłanek nie została spełniona, korporacja organizująca wydarzenie mające cechy imprezy turystycznej ma obowiązek uzyskania wpisu w rejestrze, a co za tym idzie – wiąże się z koniecznością spełnienia związanych tym warunków, w tym w szczególności posiadania zabezpieczenia chroniącego uczestników imprezy w przypadku utraty płynności finansowej jej organizatora.

Pytanie 4. Jaka jest definicja umowy generalnej?

Umowa generalna (ogólna) to zawarty pomiędzy przedsiębiorcą turystycznym (organizatorem turystyki) a drugim podmiotem kontrakt, często obejmujący organizację wielu podróży w określonym czasie. Jeśli umowa obejmuje zakres organizacji podróży służbowych, to nie wymaga takiego

poziomu ochrony, jaki przewiduje się dla konsumentów. Dlatego też przyjęto w regulacjach unijnych, a co za tym idzie również krajowych, iż przepisy mają mieć zastosowanie do osób podróżujących służbowo, w tym przedstawicieli wolnych zawodów, osób samozatrudnionych lub innych osób fizycznych, tylko w przypadku, gdy podróż nie jest organizowana na podstawie umowy ogólnej (generalnej). W celu uniknięcia nieporozumień związanych z definicją pojęcia „konsument”, używaną w innych ustawach, osoby objęte ochroną na podstawie ustawy są określane jako „podróźni”.

Podstawa prawna art. 3 pkt 2, art. 36 ust. 3 u.i.t.p.u.t., art. 2 ust. 2 lit. c oraz motyw 7. Dyrektywy 2015/2302.

Pytanie 5. Czy istnieje jedna oficjalna definicja imprezy turystycznej, którą posługuje się ustawodawca?

Tak, została ona wdrożona w Ustawie z 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych na podstawie Dyrektywy 2015/2302 w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych. Definicja imprezy turystycznej brzmi następująco – jest to połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub wakacji, które spełniają warunki, o których mowa w ustawie. Owe warunki ustawowe dotyczą sposobów pakietowania, których jest kilka.

Po pierwsze pakiet turystyczny może powstać w sytuacji, gdy usługi turystyczne zostały połączone przez jednego przedsiębiorcę turystycznego – w tym na prośbę podróżnego lub zgodnie z jego wyborem – przed zawarciem umowy obejmującej wszystkie usługi.

Po drugie niezależnie od tego, czy zawarto odrębne umowy z dostawcami poszczególnych usług turystycznych, usługi te są:

- a) nabywane w jednym punkcie sprzedaży i zostały wybrane, zanim podróżny zgodził się dokonać zapłaty lub
- b) oferowane lub sprzedawane po cenie obejmującej wszystkie usługi lub po cenie całkowitej, lub gdy jedną z tych cen obciążany jest nabywca, lub
- c) reklamowane lub sprzedawane przy użyciu określenia „ impreza turystyczna ” lub podobnego, lub
- d) łączone po zawarciu umowy, na podstawie której podróżny został uprawniony do dokonania wyboru spośród różnych rodzajów usług turystycznych, lub
- e) nabywane od odrębnych przedsiębiorców turystycznych za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online, podczas których przedsiębiorca turystyczny, z którym zawarta została pierwsza umowa, przekazuje innemu przedsiębiorcy turystycznemu lub przedsiębiorcom turystycznym: imię i nazwisko podróżnego, adres poczty elektronicznej oraz szczegóły płatności, a umowa z innym przedsiębiorcą turystycznym lub innymi przed-

siębiorcami turystycznymi zostanie zawarta najpóźniej 24 godziny po potwierdzeniu rezerwacji pierwszej usługi turystycznej.

Podstawa prawna art. 4 pkt 2, art. 5 ust. 1 i 2 u.i.t.p.u.t. oraz art. 3 pkt 2 Dyrektywy 2015/2302.

Pytanie 6. Jak definiowana jest organizacja (firma/klient), która zamawia u swojego dostawcy (agencji) wydarzenie dla swoich pracowników, a jak definiowany jest jej pracownik? Który z podmiotów jest beneficjentem, a który podróżnym?

Jeśli organizacja (firma/klient) zamawia u swojego dostawcy (agencji) wydarzenie, spełniające warunki uznania go za imprezę turystyczną, to uzyskuje status podróżnego. Przez tych ostatnich należy rozumieć wszystkich, którzy chcą zawrzeć umowę lub są uprawnieni do podróżowania na podstawie umowy zawartej w zakresie stosowania Ustawy z 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. Biorąc powyższe pod uwagę, to agencja eventowa będzie organizatorem turystyki, i jeśli spełnia ona warunki opisane w odpowiedzi na pyt. 3, to powinna posiadać wpis do rejestru. Podróżnym zaś jest zarówno pracodawca, jak i jego pracownicy, którzy de facto są beneficjentami umowy pomiędzy organizacją a dostawcą wydarzenia.

Podstawa prawna art. 4 pkt 6 u.i.t.p.u.t., art. 3 pkt 6 Dyrektywy 2015/2302.

Pytanie 7. Czy dobrze rozumiemy, że ustawa miała z założenia chronić konsumenta, rozumianego jako osobę fizyczną, wykupującą wakacje w biurze podróży, a nie firmę (klienta) zamawiającą usługi w innej firmie (agencji)?

Większość podróżnych nabywających imprezy turystyczne lub powiązane usługi turystyczne to konsumenci w rozumieniu Ustawy z 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta. Nie zawsze jednak łatwo jest odróżnić konsumentów od przedstawicieli małych przedsiębiorstw lub osób prowadzących działalność zawodową, które rezerwują podróże w związku z ich działalnością gospodarczą lub zawodową za pośrednictwem tych samych kanałów rezerwacji, jakie wykorzystują konsumenci. Tacy podróżni często wymagają jednak podobnego poziomu ochrony. W celu uniknięcia nieporozumień w związku z ugruntowaną w przepisach prawa definicją pojęcia „konsument”, osoby objęte ochroną na podstawie ustawy oraz dyrektywy określane są jako „podróżni”. Ci ostatni oznaczają osoby (nie tylko fizyczne, lecz także prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi), które chcą zawrzeć umowę lub są uprawnione do podróżowania na podstawie umowy zawartej w zakresie stosowania ustawy.

Podstawa prawna art. 4 pkt 6 u.i.t.p.u.t., art. 3 pkt 6 oraz motyw 7. Dyrektywy 2015/2302.

Pytanie 8. Czy umowa pomiędzy dwiema firmami (klientem a agencją eventową) jest umową generalną w rozumieniu ustawy?

Ustawa z 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych przewiduje wyłączenie stosowania zakresu jej przepisów do pakietów nabywanych na podstawie umowy generalnej o organizowanie podróży służbowych, zawieranej między przedsiębiorcą turystycznym a osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową albo podmiotem prowadzącym działalność odpłatną. Jeśli z jednej strony mamy przedsiębiorcę (klienta), który zawiera umowę z agencją eventową (przedsiębiorcą turystycznym) i porozumienie to dotyczy podróży służbowych, to wówczas mamy do czynienia z wyłączeniem z zakresu stosowania ustawy. Jest to umowa generalna (ogólna), która wyłącza zakres regulacyjny.

Podstawa prawna art. 3 pkt 2, art. 36 ust. 3 u.i.t.p.u.t., art. 2 ust. 2 lit. c oraz motyw 7. Dyrektywy 2015/2302.

Pytanie 9. Czy umowa ramowa B2B z klientem jest umową generalną w myśl ustawy?

Umowa generalna w ustawie o imprezach turystycznych to kontrakt, którego celem jest możliwość dokonania wyboru spośród różnego rodzaju

usług turystycznych, tak jak ma to miejsce w przypadku imprezy turystycznej organizowanej w wyniku nabycia karty podarunkowej czy vouchera turystycznego. Zawarcie między podmiotami umowy generalnej prowadzi do powstania imprezy turystycznej poprzez połączenie usług turystycznych przez jednego przedsiębiorcę na wyraźną prośbę podróżnego, zgodnie z jego wyborem z katalogu różnych rodzajów usług turystycznych, które oferuje dany przedsiębiorca.

Ustawa z 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych przewiduje wyłączenie stosowania zakresu jej przepisów do pakietów nabywanych na podstawie umowy generalnej o organizowanie podróży służbowych zawieranej między przedsiębiorcą turystycznym a osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową albo podmiotem prowadzącym działalność odpłatną. Wskazane podmioty mogą organizować własne podróże na podstawie umowy generalnej, często obejmującej organizację wielu podróży w określonym czasie, zawartej z przedsiębiorcą turystycznym.

Natomiast, oczywiście, ustawa znajdzie zastosowanie w przypadku umowy generalnej, która nie będzie dotyczyć podróży służbowych. W przypadku takich umów generalnych za moment, w którym powstaje należność na rzecz Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego uważa się dzień doręczenia w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku do organizatora turystyki zlecenia określającego w szczególności miejsce docelowe, spo-

sób i środek transportu, jeśli przewóz jest objęty umową, oraz liczbę osób, które będą korzystały z imprezy turystycznej.

Podstawa prawna art. 3 pkt 2, art. 36 ust. 3 u.i.t.p.u.t., art. 2 ust. 2 lit. c oraz motyw 7. Dyrektywy 2015/2302.

Pytanie 10. Czy działalność w postaci pola namiotowego wymaga rejestracji?

Usługi hotelarskie mogą być świadczone w obiektach hotelarskich podlegających zaszeregowaniu, jak również w innych obiektach, jeżeli obiekty te spełniają minimalne wymagania co do wyposażenia oraz wymagania sanitarne, przeciwpożarowe i inne określone odrębnymi przepisami.

W przypadku, gdy przedsiębiorca chce posługiwać się nazwą „pole biwakowe”, musi wówczas zgłosić swój obiekt do ewidencji prowadzonej przez właściwego wójta, który dokonuje zaszeregowania takich obiektów. Pola biwakowe to obiekty niestrzeżone, umożliwiające nocleg w namiotach.

Natomiast jeśli przedsiębiorca chciałby używać nazwy „pole namiotowe”, może dokonać zgłoszenia takiego obiektu jako tzw. innego obiektu, w którym są świadczone obiekty hotelarskie, ponieważ nie podlega on zaszeregowaniu. Wpisu do ewidencji bez zaszeregowania dokonuje wówczas również wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na położenie tego obiektu.

Podstawa prawna art. 35, art. 36 pkt 8, art. 38 u.h.upw.upt.

Pytanie 11. Czy działalność przewodnika turystycznego podlega regulacjom? Jakie należy posiadać uprawnienia do oprowadzania grupy w Warszawie (lub w innym dużym mieście)?

Do zadań przewodnika turystycznego należy oprowadzanie turystów lub odwiedzających, udzielanie fachowej i aktualnej informacji o kraju, odwiedzanych miejscowościach, obszarach i obiektach, sprawowanie opieki nad turystami lub odwiedzającymi w zakresie wynikającym z umowy, a podczas prowadzenia turystów w górach troska o ich bezpieczeństwo, w szczególności podczas wyjść wymagających odpowiednich technik i specjalistycznego sprzętu. Zadania przewodników turystycznych wykonują:

- 1) przewodnicy górscy dla określonych obszarów górskich;
- 2) przewodnicy miejscy dla poszczególnych miast;
- 3) przewodnicy terenowi dla poszczególnych województw, powiatów, gmin, a także regionów oraz tras turystycznych.

Wśród wskazanych rodzajów przewodników, tylko przewodnicy górscy są regulowani w sposób szczególny. Pozostali muszą spełniać trzy podstawowe wymogi:

- 1) mieć ukończone 18 lat;
- 2) nie mogą być karani za przestępstwo umyślne lub inne, popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego, lub pilota wycieczek;
- 3) posiadać wykształcenie średnie lub średnie branżowe.

Z kolei przewodnik górski poza wskazanymi powyżej wymaganiami musi też odbyć szkolenie teoretyczne i praktyczne dla określonego obszaru górskiego oraz zdać egzamin na przewodnika górskiego.

Aby być przewodnikiem po Warszawie, wystarczy spełnić wymogi ustawowe, nie ma w tym zakresie dodatkowych uprawnień, które nadawałyby władze publiczne. Zawód ten został zderegulowany.

Podstawa prawna art. 3 ust. 1 pkt 7a; art. 20 ust. 2; art. 21; art. 22 u.h.upw.upt.

Pytanie 12. Czy nazwa Polski Bon Turystyczny może być używana dowolnie przez każdą osobę?

Nie, ponieważ możliwości używania tego typu sformułowania precyzyjnie określa Ustawa z 15 lipca 2020 r. o Polskim Bonie Turystycznym. Zgodnie z jej regulacjami ten kto, nie będąc do tego uprawnionym, używa w nazwie, w firmie lub do określenia wykonywanej przez siebie działalności gospodarczej albo w reklamie określenia „Polski Bon Turystyczny”, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

Zatem nawet nieuprawnione użycie tego typu nazewnictwa w reklamie, nie tylko w samej działalności gospodarczej, lecz także zawodowej, podlega penalizacji. Uprawnionymi do używania nazwy Polski Bon Turystyczny w zakresie swojej działalności byli przedsiębiorcy turystyczni oraz organizacje pożytku publicznego znajdujące się na liście przedsiębiorców tury-

stycznych oraz organizacji pożytku publicznego mających prawo do przyjmowania płatności dokonywanych za pomocą bonu.

Podstawa prawna art. 3 ust. 2; art. 38 u.PBT.

Pytanie 13. Czy członkiem Lokalnej Organizacji Turystycznej może być osoba prawna, prowadząca działalność w obszarze turystyki?

Do tworzenia i działania regionalnych i lokalnych organizacji turystycznych stosuje się przepisy Ustawy z 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach. Są jednak pewne wyjątki. Przede wszystkim członkami tych organizacji mogą być osoby fizyczne, a także osoby prawne, w szczególności jednostki samorządu terytorialnego; związki metropolitalne oraz organizacje zrzeszające przedsiębiorców z dziedziny turystyki.

Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie, aby każda inna osoba prawna była członkiem lokalnej organizacji turystycznej. Tym bardziej uprawniony jest udział w takiej organizacji osoby prawnej, prowadzącej działalność w obszarze turystyki.

Podstawa prawna art. 4 u.POT.

Pytanie 14. Czy Hotel/miejsce noclegowe, który organizuje spływy kajakowe, pikniki na terenie zielonym musi posiadać wpis do rejestru organizatorów turystyki?

To zależy od konkretnej sytuacji. Co do zasady połączenie co najmniej

dwóch różnych rodzajów usług turystycznych trwających powyżej 24 godzin lub obejmujących nocleg jest imprezą turystyczną. W tym przypadku z pewnością mamy połączenie noclegu oraz innej usługi kierowanej do turystów w postaci spływu kajakowego i pikniku na terenie zielonym. Te ostatnie dwie usługi nie należą do tzw. podstawowych rodzajów usług turystycznych, których połączenie w każdym przypadku powoduje powstanie pakietu w postaci imprezy turystycznej. Do podstawowych rodzajów usług turystycznych należą połączone usługi zakwaterowania z przewozem lub usługi zakwaterowania z wypożyczeniem pojazdu silnikowego.

Do utworzenia imprezy turystycznej nie dochodzi jednak, mimo spełnienia przesłanek polegających na połączeniu dwóch różnych rodzajów usług turystycznych, w przypadku, gdy w skład połączenia z podstawową usługą turystyczną (zakwaterowanie lub przewóz, lub wypożyczenie pojazdu silnikowego) wchodzi tzw. inna usługa turystyczna lub usługi, które stanowią mniej niż 25% łącznej wartości połączonych usług turystycznych i nie są reklamowane jako istotny element tego połączenia, ani nie stanowią istotnego elementu z innych przyczyn.

Tak samo, jeśli zostały one wybrane i nabyte po rozpoczęciu realizacji podstawowej usługi turystycznej. Zatem jeśli mamy nocleg o wartości 1000 zł i spływ kajakowy oraz piknik o wartości 200 zł i pakiet ten nie jest reklamowany jako istotne połączenie, to wówczas nie mamy do czynienia z imprezą turystyczną i nie potrzebujemy uzyskiwać wpisu do rejestru. Podobnie jest w sytuacji nabycia usługi hotelarskiej, a dopiero na miejscu, już w trakcie

pobytu, dokupowane są do usługi spływ kajakowy i uczestnictwo w pikniku.

Podstawa prawna – art. 4 pkt 1, 2, 7 i art. 5 ust. 1 i 2 u.i.t.p.u.t.

Pytanie 15. Czy pracownik, który ulega wypadkowi (śmiertelnemu) na wyjeździe integracyjnym organizowanym przez firmę (nie organizatora turystyki) objęty jest jakimś ubezpieczeniem?

W przypadku, jeśli wyjazd jest organizowany przez podmiot, który nie jest organizatorem turystyki i nie jest to impreza turystyczna, to wszystko zależy od regulaminu takiego wyjazdu i umowy. Zawsze warto wiązać się kontraktem z organizatorem turystyki, który poza obowiązkowym ubezpieczeniem na wypadek niewypłacalności jest zobligowany do posiadania innych form ubezpieczenia wynikających z przepisów odrębnych. Przykładowo organizatorzy turystyki, organizujący imprezy turystyczne za granicą, zawierają na rzecz podróżnych umowy ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia. Takiego wymogu nie posiada podmiot, który organizuje wyjazd nie będący imprezą turystyczną, dlatego rolą uczestnika jest wówczas indywidualnie zadbać o swoje bezpieczeństwo.

Podstawa prawna – art. 42 ust. 7 u.i.t.p.u.t.

CZĘŚĆ II.

Opracowanie materiału:

mec. Leszek Miłosz, Polska Izba Turystyki

mec. Leszek Miłoś, Polska Izba Turystyki

I. Ustawowo uregulowany wypoczynek dzieci i młodzieży, organizowany w formie imprez turystycznych

1. Przedmiotem opracowania jest wyłącznie wypoczynek dzieci i młodzieży mający postać imprezy turystycznej, dalej nazywany „wypoczynkiem”.
2. W tytule opracowania zostało zaznaczone, że dotyczy „ustawowo uregulowanego wypoczynku dzieci i młodzieży”, należy więc wyjaśnić, że chodzi o wypoczynek uregulowany w art. 92a–92t Ustawy o systemie oświaty.
3. „Wypoczynek” to pojęcie z Ustawy o systemie oświaty. „Impreza turystyczna” – termin z Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych (dalej u.i.t.p.u.t.).

Podstawą opracowanych odpowiedzi są Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jednakże interesujące nas przepisy art. 92a–92t obowiązują od września 2015 r., oraz Ustawa z 24 listopada 2017 o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Ustawa o imprezach turystycznych stanowi transpozycję Unijnej dyrektywy 2015/2302 w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych (dalej Dyrektywa 2015/2302).

Ustawa o systemie oświaty jest dziełem polskiego ustawodawcy, niemającym pierwowzoru w postaci dyrektywy unijnej.

Pytanie 1. Jak definiuje „wypoczynek” Ustawa o systemie oświaty?

Przepis art. 92a ust. 1 Ustawy o systemie oświaty przez „wypoczynek” rozumie „wypoczynek organizowany dla dzieci i młodzieży w celach rekreacyjnych lub regeneracji sił fizycznych i psychicznych, połączony ze szkoleniem lub pogłębianiem wiedzy, rozwijaniem zainteresowań, uzdolnień lub kompetencji społecznych dzieci i młodzieży, trwający nieprzerwanie co najmniej 2 dni, w czasie ferii letnich i zimowych oraz wiosennej i zimowej przerwy świątecznej, w kraju lub za granicą, w szczególności w formie kolonii, półkolonii, zimowiska, obozu i biwaku”.

Pytanie 2. Czym się różni wypoczynek organizowany na podstawie Ustawy o systemie oświaty od prywatnego wypoczynku w ramach wczasów rodzinnych?

Główną różnicę stanowi cel wypoczynku – jak wynika z przytoczonej wyżej definicji „wypoczynku”.

Wypoczynek organizowany na podstawie Ustawy o systemie oświaty musi stanowić połączenie rekreacji „ze szkoleniem lub pogłębianiem wiedzy, rozwijaniem zainteresowań, uzdolnień lub kompetencji społecznych dzieci i młodzieży”.

Uczeń będący na wczasach z rodzicami może czytać, pisać, dociekać, rozwijać zainteresowania etc., ale nie ma obowiązku, aby to robić w okresie prywatnego wypoczynku.

Innymi słowy – obowiązek prawny i brak takiego obowiązku odróżniają od siebie wypoczynek w rozumieniu Ustawy o systemie oświaty i urlop – wypoczynek prywatny.

Pytanie 3. Jaką postać może przybrać wypoczynek w świetle u.i.t.p.u.t.?

Wypoczynek może być:

- imprezą turystyczną, gdy obejmuje co najmniej 2 usługi turystyczne, które według ustawy tworzą imprezę (np. zakwaterowanie i transport),
- połączeniem dwóch lub nawet więcej usług turystycznych, które nie tworzą imprezy (np. zakwaterowanie i wycieczka, której wartość stanowi mniej niż 25% ceny wypoczynku)
- pojedynczą usługą turystyczną (np. zakwaterowaniem lub transportem).

Pytanie 4. Czy Ustawa o systemie oświaty precyzuje, w jakiej formie ma być zorganizowany wypoczynek szkolny?

O formie wypoczynku, w tym o rodzaju usług turystycznych, z jakich korzystać będą uczniowie, decyduje szkoła, czyli praktyka.

Placówka oświatowa decyduje o tym, czy wypoczynek będzie dwudniowy, czy dłuższy, a także czy wypoczynek będzie imprezą turystyczną lub nie. Szkoła podejmuje również decyzję o tym, czy nocleg i wyżywienie (traktowane jako jedna usługa hotelowa) będą jedynymi usługami zamówionymi i opłaconymi przez szkołę. To samo będzie dotyczyć także usługi transportu do hotelu. Możliwa jest bowiem taka organizacja wypoczynku, w ramach której dzieci zostaną przywiezione do hotelu przez rodziców (tzw. dojazd własny). Pod rozwagę brane są też opcje dodatkowych usług turystycznych w czasie wypoczynku: jakie i ile lub że nie będzie ich wcale. W praktyce, czy będą: wycieczka/wycieczki, zwiedzanie, eventy o charakterze rozrywkowym etc.

Imprezą turystyczną nazwiemy wydarzenie, w czasie którego zostanie wynajęty autokar mający dowieźć uczniów do zamówionego hotelu na Mazurach, ponieważ według Ustawy o imprezach turystycznych połączenie dwóch usług turystycznych: transportu i zakwaterowania stanowi imprezę turystyczną.

Jeżeli natomiast uczniowie zostaną przywiezieni do tego samego hotelu przez rodziców (szkoła nie wynajęła transportu) i poza zakwaterowaniem (noclegiem) nie będzie w ramach wypoczynku żadnych dodatkowych usług turystycznych, to uznamy, że ten wypoczynek w hotelu na Mazurach nie jest imprezą turystyczną, lecz pojedynczą usługą turystyczną.

Pytanie 5. Czy wypoczynek realizowany w formie imprezy turystycznej podlega, oprócz Ustawy o systemie oświaty, również u.i.t.p.u.t.?

Tak. Każda impreza turystyczna podlega przepisom u.i.t.p.u.t., chyba że na mocy art. 3 jest wyłączona spod tej ustawy.

Z Dyrektywy 2015/2302 wynika, że każde połączenie usług turystycznych będące imprezą turystyczną podlega w państwie członkowskim Unii Europejskiej ustawie krajowej stanowiącej transpozycję dyrektywy. Taką ustawą jest u.i.t.p.u.t.

Dla ścisłości: do jednodniowej imprezy turystycznej Ustawa o systemie oświaty nie ma zastosowania, gdyż jednodniowy event nie jest wypoczynkiem w rozumieniu tej ustawy.

Pytanie 6. Czy organizator turystyki zobowiązany jest do realizacji obowiązków organizatora wypoczynku (w rozumieniu Ustawy o systemie oświaty) oprócz obowiązków nałożonych u.i.t.p.u.t.?

Tak, wynika to wprost z treści art. 92c ust. 2 Ustawy o systemie oświaty.

Pytanie 7. Czy u.i.t.p.u.t. rozróżnia typy imprez turystycznych, a w szczególności – czy odrębnie traktuje imprezy turystyczne z udziałem dzieci i młodzieży?

Nie, u.i.t.p.u.t. nie wprowadza takiego rozróżnienia.

Jedynym przepisem, w którym bezpośrednio omawiana jest kwestia dzieci i młodzieży jest art. 42 ust. 4 pkt 7. Dotyczy on zapewnienia i ochrony uprawnień rodziców lub opiekunów prawnych do kontaktu z dzieckiem znajdującym się pod władzą rodzicielską.

Przepis ten wymaga, aby w umowie obejmującej warunki imprezy turystycznej były zawarte informacje umożliwiające bezpośredni kontakt z osobą w wieku poniżej 18 lat lub z osobą odpowiedzialną za taką osobę w miejscu jej pobytu, jeżeli na podstawie umowy o udział w imprezie turystycznej obejmującej zakwaterowanie podróżują osoby w wieku poniżej 18 lat, którym nie towarzyszy rodzic ani inna upoważniona osoba.

Przepis art. 7 ust. 2 lit. f Dyrektywy 2015/2302 stanowi, że umowa o udział w imprezie turystycznej lub potwierdzenie jej zawarcia zawiera informacje umożliwiające bezpośredni kontakt z małoletnim lub z osobą odpowiedzialną za małoletniego w miejscu pobytu małoletniego – jeżeli na podstawie umowy o udział w imprezie turystycznej i obejmującej zakwaterowanie podróżują małoletni, którym nie towarzyszy rodzic ani inna upoważniona osoba.

Odpowiednikiem art. 42 ust. 4 pkt 7 jest art. 7 ust. 2 lit. f Dyrektywy 2015/2302, przy czym w dyrektywie jest mowa o małoletnim, natomiast w ustawie o imprezach – o „osobie w wieku poniżej 18 lat”.

Jest to wadliwa transpozycja art. 7 ust. 2 lit. f Dyrektywy 2015/2302. Niepotrzebnie polski ustawodawca zmienił „małoletniego” na „osobę poniżej 18 lat”. Rzecz bowiem w tym, że zgodnie z art. 10 § 1 Kodeksu cywilnego „Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście”. Jednakże w myśl § 2 art. 10: „Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa”. Zatem w związku z treścią art. 10 § 2 k.c. – na gruncie Dyrektywy 2015/2302: na przykład siedemnastoletnia żona czy była żona jest traktowana jako pełnoletnia (gdyż z racji małżeństwa przestała być małoletnią – na mocy art. 10 § 2).

Na gruncie ustawy o imprezach małżeństwo siedemnastolatki niczego nie zmienia, ponieważ ma mniej niż 18 lat – jest traktowana jako małoletnia i organizator turystyki musi dopilnować, aby w umowie o imprezę znalazł się numer jej telefonu do kontaktu z rodzicami, chociaż jako osoba pełnoletnia według Kodeksu cywilnego nie pozostaje już pod władzą rodzicielską.

(Zgodnie z art. 92 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego: „Dziecko pozostaje aż do pełnoletności pod władzą rodzicielską”).

Pytanie 8. Przez jaki okres organizator turystyki będący organizatorem wypoczynku powinien przechowywać dokumentację dotyczącą zgłoszenia wypoczynku i dokumentację wypoczynku?

Sprawę jasno reguluje Ustawa o systemie oświaty. Zgodnie z art. 92h ust. 4: „Organizator wypoczynku przechowuje dokumentację dotyczącą zgłoszenia wypoczynku i dokumentację wypoczynku przez okres 5 lat od dnia usunięcia zgłoszenia z bazy wypoczynku”.

Według art. 92h ust. 2 Ustawy o systemie oświaty zgłoszenia wypoczynku usuwa się z bazy wypoczynku:

- 1) po upływie 30 dni od dnia zakończenia ferii zimowych – w przypadku wypoczynku organizowanego w czasie zimowej przerwy świątecznej i ferii zimowych w danym roku szkolnym;
- 2) po upływie 30 dni od dnia zakończenia ferii letnich – w przypadku wypoczynku organizowanego w czasie wiosennej przerwy świątecznej i ferii letnich w danym roku szkolnym.

Warto jednak spojrzeć na sprawę terminu przechowywania zgłoszenia i dokumentacji nie tylko z perspektywy Ustawy o systemie oświaty, lecz także Kodeksu cywilnego.

Rzecz w tym, że gdyby w czasie wypoczynku stanowiącego imprezę prowadzoną przez organizatora turystyki miała bowiem miejsce szkoda wyrządzona uczniowi czynem niedozwolonym przez osobę, za którą odpo-

wiedzialność ponosi organizator, to z roszczeniem o naprawienie takiej szkody pokrzywdzony młodociany, wówczas na przykład dziesięcioletni, mógłby wystąpić do sądu po dościsiu do pełnoletności.

Organizator turystyki ma zatem także interes prawny, aby posiadać dostęp do dokumentacji stanowiącej źródło dowodów procesowych. Z arytmetyki procesowej wynika, że powinien on przechowywać dokumentację odpowiednio dłużej niż 5 lat.

O ile dłużej – wynika z art. 442[1] Kodeksu cywilnego.

Art. 442[1] § 1 k.c.: „Roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę.

(...)

§ 3. W razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

§ 4. Przedawnienie roszczeń osoby małoletniej o naprawienie szkody na osobie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat dwóch od uzyskania przez nią pełnoletności”.

Tak więc, w naszym przykładzie, jeżeli szkoda na osobie została wyrządzona dziesięciolatkowi w roku 2024 czynem niedozwolonym, to roszczenie o jej naprawienie ulegnie przedawnieniu w roku 2034, czyli po 10 latach (8 lat do pełnoletności + 2 lata).

Pytanie 9. Kiedy wypoczynek jest realizowany zarobkowo?

Wypoczynek jest organizowany i realizowany zarobkowo, gdy jest obliczony na zysk przez organizatora wypoczynku. Cel zarobkowy nie musi oznaczać efektu w postaci osiągnięcia zysku. Istotny jest sam cel, a nie rezultat. Tak w interpretacji ogólnej nr DCT1.8203.4.2020 Ministra Finansów w sprawie definicji transakcji kontrolowanej z dnia 29 grudnia 2021 r.

Pytanie 10. Kiedy wypoczynek nie stanowi imprezy turystycznej?

Wypoczynek „nie stanowi imprezy turystycznej”, jeżeli nie spełnia warunków określonych w definicji imprezy turystycznej. Według art. 4 pkt 2 u.i.t.p.u.t. impreza turystyczna to „połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych na potrzeby tej samej podróży lub wakacji, spełniające warunki, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy u.i.t.p.u.t.”.

II. Problematyka stosowania z przepisu art. 3 pkt 1 Ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.

Imprezy turystyczne podlegają przepisom Ustawy z 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach (dalej u.i.t.p.u.t.).

Jednakże pewne kategorie imprez turystycznych są wyłączone spod jej przepisów, a mianowicie:

- imprezy jednodniowe bez noclegu,
- imprezy realizowane na podstawie umowy generalnej między przedsiębiorcami związane z podróżami służbowymi,
- imprezy okazjonalne, niekomercyjne, dla ograniczonej liczby podróżnych.

Pytania i odpowiedzi dotyczą trzeciej kategorii imprez, w praktyce nazywanych imprezami okazjonalnymi. Poniższe warto także poprzedzić wyjaśnieniem kwestii, kto może organizować wydarzenia będące poza u.i.t.p.u.t., czyli wyłączone spod jej przepisów – imprezy turystyczne okazjonalne, niekomercyjne, dla ograniczonej liczby podróżnych.

Odpowiedź jest następująca: każdy może je organizować z zastrzeżeniem, że – jak stanowi art. 4 pkt 5 Dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym – nie będzie to stanowiło działalności gospodarczej, przez czas nieokreślony, przy wykorzystaniu stałej infrastruktury, poprzez którą dzia-

talność polegająca na świadczeniu usług jest rzeczywiście prowadzona.

Co się tyczy tytułowej kwestii:

Przepis art. 3 pkt 1 u.i.t.p.u.t. stanowi, że:

„Ustawy nie stosuje się do imprez turystycznych (...), które są oferowane (...) okazjonalnie, na zasadach niezarobkowych i wyłącznie ograniczonej grupie podróżnych”.

Przykładem może być stowarzyszenie samodzielnie zbierające się raz w roku, organizujące trzydniową imprezę turystyczną (zamawiające transport, zakwaterowanie i usługi turystyczne towarzyszące, w tym zwiedzanie z przewodnikiem – w związku z corocznym walnym zebraniem członków stowarzyszenia).

Bez wątplenia, gdy spełniony jest warunek niekomercyjności imprezy, jest ona wyłączona spod u.i.t.p.u.t.

Stowarzyszenie może również zdecydować, że zleci organizację biura podróży; ściśle – organizatorowi turystyki, który trudni się tym profesjonalnie.

Pytanie 1. Czy trzydniowa, jedyna w roku, impreza dla członków stowarzyszenia podlega wyłączeniu spod u.i.t.p.u.t., gdy nie samo stowarzyszenie, lecz wynajęte biuro podróży (organizator turystyki) jest organizatorem tej imprezy? Z czyjej perspektywy należy oceniać, czy mamy do czynienia z imprezą okazjonalną: stowarzyszenia czy biura podróży?

Z perspektywy tego, kto imprezę organizuje. Dla stowarzyszenia będzie to jedyna impreza w roku, a więc okazjonalna, wyłączona spod ustawy. Dla biura podróży będzie to n-ta impreza; bez wątplenia nieokazjonalna, podlegająca ustawie.

Pytanie 2. Czy o stosowaniu bądź niestosowaniu przepisów u.i.t.p.u.t. do danej imprezy z udziałem członków stowarzyszenia decyduje to, czy stowarzyszenie zleci organizację imprezy biuru podróży, czy też samo zorganizuje tę imprezę?

Tak. Jeżeli stowarzyszenie zleci organizację biuru podróży to będzie mieć zastosowanie u.i.t.p.u.t. Jeżeli będzie ją organizować stowarzyszenie – ustawa ta nie będzie mieć zastosowania.

Pytanie 3. Czy o zakresie ochrony członków stowarzyszenia jako podróżnych decyduje okoliczność w pewnym sensie przypadkowa, a bez wątpienia wtórna, wobec głównego celu Dyrektywy 2015/2302 i u.i.t.p.u.t., jakim jest ochrona podróżnych?

Istotnie, wyłączenie danej imprezy spod ustawy ma ten skutek, że jej przepisy, w tym interesujące nas przepisy ochronne, nie mają zastosowania do podróżnego. Dyrektywa przyjęła regulację zerojedynkową: wszystko albo nic.

Takie podejście należy ocenić krytycznie.

Nie jest uzasadnione krańcowe zróżnicowanie uprawnień tego samego podróżnego w ramach takiej samej imprezy zależnie od tego, czy zorganizuje ją stowarzyszenie, czy biuro podróży.

Czy impreza jest okazjonalna, czy nieokazjonalna, komercyjna czy niekomercyjna – należy na nią patrzeć z perspektywy tego konkretnego podróżnego i potrzeby jego ochrony.

Wyłączenie przez dyrektywę imprez okazjonalnych należałoby uznać za racjonalne tylko w zakresie umożliwienia stowarzyszeniu samodzielnej organizacji imprezy okazjonalnej bez konieczności angażowania biura podróży – głównie z przyczyn ekonomicznych.

Jednakże wyłączenie imprez okazjonalnych nie powinno pozbawiać podróżnych ochrony i uprawnień, jakie mają inni podróżni uczestniczący w imprezach organizowanych przez biura podróży.

Pytanie 4. Czy Dyrektywa 2015/2302 powinna być w tym zakresie zmieniona?

Tak, przepis dyrektywy (w konsekwencji – przepis u.i.t.p.u.t. i innych ustaw państw członkowskich UE) powinien być zmieniony tak, aby ściśle określone przepisy o charakterze ochronnym (tzn. enumeratywnie wymienione w dyrektywie) miały odpowiednie zastosowanie również do imprez okazjonalnych wyłączonych spod ustawy.

Pytanie 5. Wynika z tego, że w obecnym stanie prawnym, z braku postulowanej regulacji prawnej, ochrona, lub jej brak, podróżnego jest rozstrzygana na poziomie umowy stowarzyszenia z dostawcami usług turystycznych. Rodzi to pytanie, czy umowa pomiędzy stowarzyszeniem a przewoźnikiem lub hotelem może przewidywać taki sam poziom ochrony, jaki gwarantuje ustawa o imprezach?

Teoretycznie może, choć w praktyce umowy zawarte przez stowarzyszenie występują rzadko.

Tylko umowa z organizatorem turystyki stwarza gwarancję na najwyższym, wymaganym przez prawo, poziomie. Dzieje się tak, ponieważ umowa

z organizatorem turystyki musi być zgodna co do joty z ustawą u.i.t.p.u.t. Postanowienia takiej umowy niezgodne z ustawą są z mocy prawa nieważne.

Umowa pomiędzy stowarzyszeniem a dostawcą usługi turystycznej nie ma takiego ustawowego wzorca. W jej treści znajdzie się to, co strony wynegocjują, a nie to, czego wymaga ustawa u.i.t.p.u.t. od umowy o imprezę turystyczną.

W drodze zmiany przepisów konieczne byłoby ustalenie zasad odpowiedniego stosowania do takich umów przepisów ustawy u.i.t.p.u.t.

Z recenzji dr hab. Daniela Puciato, prof AWF:

„Publikacja jest odpowiedzią na wątpliwości oraz pytania wszystkich tych, którzy pragną uczestniczyć w rynku turystycznym w sposób świadomy i zgodny z obowiązującymi regulacjami. Stanowi ona cenne wypełnienie luki wiedzy, zgłaszanej zarówno przez przedstawicieli świata nauki, jak i praktyki gospodarczej. (...)

Autorzy odpowiadają w Poradniku na pytania niezwykle ważne dla przedstawicieli nauki i praktyki. Robią to w oparciu o interpretację aktów prawnych, regulujących polski rynek turystyczny.

Dobór pytań (problemów) w Poradniku jest trafny, a odpowiedzi są wyczerpujące, i jednocześnie napisane przystępnym językiem, zrozumiałym również dla osób nieposiadających wykształcenia prawniczego. (...) Poradnik oceniam pozytywnie i rekomenduję go, gdyż stanowi on ciekawe i potrzebne dla przedstawicieli rynku turystycznego kompendium wiedzy teoretycznej i praktycznej”

Zapraszamy do odwiedzenia strony
Centrum Monitoringu Rynku Turystycznego
www.cmrt.com.pl

ISBN 978-83-67228-28-2

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

cmrt
CENTRUM MONITORINGU
RYNKU TURYSTYCZNEGO

AKADEMIA
WYCHOWANIA
FIZYCZNEGO
JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W WARSZAWIE

SOIT
STOWARZYSZENIE ORGANIZATORÓW
INCENTIVE TRAVEL